

INSTRUKCJA WYDAWNICZA

dla Autorów publikacji naukowych wydawanych przez Ośrodek „Pamięć i Przyszłość”

Poprawnie przygotowany tekst naukowy zgłoszony do publikacji w wydawnictwach Ośrodka „Pamięć i Przyszłość” w postaci cyfrowego pliku tekstowego, powinien składać się co najmniej z:

- 1) nagłówka,
- 2) tekstu głównego,
- 3) przypisów dolnych,
- 4) bibliografii,

opracowanych z zastosowaniem poniższych wytycznych:

1. NAGŁÓWEK	
Tytuł artykułu	– Times New Roman 14 pkt, pogrubiony, wyrównany do środka
Nazwisko autora, afiliacja	– Times New Roman 12 pkt, wyrównane do środka, afiliacja w nawiasie w wersji poniżej nazwiska
Streszczenie	– Times New Roman 12 pkt, wyjustowane, bez wcięcia, interlinia 1,5 pkt – od 500 do 1500 znaków (ze spacjami)
Słowa kluczowe	– Times New Roman 12 pkt, wyjustowane – od 5 do 10 słów kluczowych, składające się z 1–3 wyrazów – w przypadku słownictwa specjalistycznego mile widziane równoległe tłumaczenie słów kluczowych na język angielski
Informacja o pierwodruku	– informacja o tym, czy jest to praca oryginalna, czy przedruk (jeśli przedruk, to również informacja o pierwotnym źródle i ewentualnym uzupełnieniu)
2. TEKST GŁÓWNY	
Tekst	– Times New Roman 12 pkt, wyjustowany
Interlinia	– 1,5 pkt, akapity z wcięciem (pierwszy akapit pod nagłówkiem bez wcięcia)
Daty	– nazwy miesięcy zawsze zapisujemy słownie, skracamy słowo „rok” do „r.” , np. 20 marca 1945 r.; 10 kwietnia br.; w lipcu tr.; ale w roku 2010 – stosujemy zapis: w latach 90. XX w. (nie: w latach dziewięćdziesiątych; w l. 90.); w XX w. (nie: w dwudziestym wieku; w 20. wieku); w drugiej połowie XIX w. (nie: w 2 poł. XIX w.) – przedziały lat zapisujemy z pauzą łączącą (półpauzą bez spacji po obu stronach) : 1939–1945 i nie stosujemy dywizu (-); ale już: lipiec 1939 – sierpień 1945, 25 grudnia 2009 – 3 stycznia 2010 r.
Miary, stopnie, tytuły	– stosujemy skrótów słownikowe , takie jak: godz., kg, ha, km, km kw., m sześć., proc., gen., płk, kpt., prof., doc., mgr, dr hab., m.in., tzw., tj., np., itd., itp. – skrótów na początku zdania rozwijamy – w przypadkach zależnych stosujemy zapis z kropką: płk. (= pułkownika), dr. (= doktorowi, doktora), mjr. (= majora, majorowi) – stosujemy zapis: II Rzeczpospolita Polska, III Rzesza – stopnie wojskowe : w połączeniu z nazwiskiem skrót (płk Jerzy Woźniak, kpt. Kloss), ale bez nazwiska rozwinięte (pojechał do pułkownika, spotkał wtedy majora)
Nazwy własne i inne nazwy	– przy pierwszym wystąpieniu nazwy organizacji lub instytucji podajemy pełną nazwę ze skrótem w nawiasie

	– w przypadku nazw powszechnie znanych (np. PRL, PZPR, ZSRR) stosujemy skrót bez jego rozwijania przy pierwszym pojawieniu się w tekście – nazwy instytucji niezależnie od języka piszemy pismem prostym (antykwą) bez cudzysłowu – w przypadku osób, przy pierwszym wystąpieniu podajemy pełne imię i nazwisko, dalej konsekwentnie imię i nazwisko lub samo nazwisko bez inicjału imienia; w przypadku, gdy znamy jedynie inicjał imienia, to wtedy dopuszcza się możliwość podania inicjału z nazwiskiem – pseudonimy osób piszemy z wielkiej litery w cudzysłowie (np. ps. „Wilk”, ps. „Kaktus”) – nazwiska osób dwojga nazwisk zapisujemy stosując dywiz, np. Joanna Nowosielska-Sobel – w przypadku wszelkich innych nazw występujących w tekście głównym i przypisach, obowiązujące są zasady zawarte w <i>Wielkim słowniku ortograficznym PWN</i>. I tak przykładowo nazwy obszarów geograficzno-kulturowych piszemy: Wschód (Azja lub kraje dawnego bloku komunistycznego), Zachód (kraje Europy Zachodniej i Ameryki Północnej), ale nazwy stron świata: wschód, zachód – szczegółowy zapis niektórych nazw własnych (odgrywających ważną rolę w obszarze zainteresowań Ośrodka): Ziemie Zachodnie, Ziemie Zachodnie i Północne, tzw. Ziemie Odzyskane lub „Ziemie Odzyskane”
Liczebniki	– liczebniki od 0 do 9 zapisujemy słownie, a od 10 cyfrowo, z zastrzeżeniem, że jeżeli w zdaniu lub akapicie pojawiają się liczby odnoszące się do jednej kategorii obiektów, zjawisk itd., to ujednicamy ich zapis – przy wyliczeniach stosujemy zapis cyfrowy (np. 7142 jeńców, 142 ofiary, 15 250 osób) – w celu zachowania przejrzystości tekstu oraz jednolitości zapisu danych statystycznych, należy stosować następujące zasady: • stosowanie skrótów dla wielkich wartości: dla pełnych tysięcy, milionów oraz miliardów należy stosować skróty: tys., mln, mld (np. 32 tys., 5 mln, 12 mld) • wartości ułamkowe (zapis z przecinkiem): ○ dopuszcza się stosowanie skrótów tys., mln, mld przy wartościach ułamkowych pod warunkiem ograniczenia zapisu do jednego miejsca po przecinku (np. 2,4 tys. osób, 1,5 mln euro). ○ jeżeli precyzja danych wymaga podania większej liczby cyfr po przecinku (np. dwóch lub trzech), należy zrezygnować ze skrótu na rzecz pełnego zapisu cyfrowego (np. zamiast 2,32 tys. należy zapisać 2320) • interpunkcja w skrótach: skrót tys. kończymy kropką, natomiast skróty mln oraz mld pozostają bez kropki (chyba że występują na końcu zdania) przy małych wartościach (poniżej 1000) oraz w sytuacjach, gdzie pełny zapis cyfrowy jest krótszy lub bardziej precyzyjny, zaleca się unikanie form skrótowych (np. lepiej

	zapisać 900 osób niż 0,9 tys. osób) Przykład: <table border="1" data-bbox="592 331 1174 510"> <thead> <tr> <th>Zapis poprawny</th> <th>Zapis niezalecany</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2,4 tys.</td> <td>2,42 tys. (należy: 2420)</td> </tr> <tr> <td>5,1 mln</td> <td>5,125 mln (należy: 5 125 000)</td> </tr> <tr> <td>10 tys.</td> <td>10.000</td> </tr> </tbody> </table> – nazwy jednostek wojskowych zapisujemy w numeracji arabskiej z kropką (np. 5. Korpus); w niektórych przypadkach dopuszcza się wyjątki (np. II Armia) – jest to uzależnione od tego, jak powszechnie przyjmuje się zapis jednostki wojskowej w literaturze fachowej – kolejne jubileusze, rocznice itp. zapisujemy: 25-lecie, z okazji 50-lecia – liczebniki od 1 do 9: zarówno liczebniki główne, jak i porządkowe, należy zapisywać słownie np. trzy etapy, szósta rocznica, drugi tom; liczebniki od 10 wzwyż: stosujemy zapis cyfrowy – w przypadku liczebników porządkowych po cyfrze obowiązkowo stawiamy kropkę np. 25. osób, 75. rocznica, 12. rozdział	Zapis poprawny	Zapis niezalecany	2,4 tys.	2,42 tys. (należy: 2420)	5,1 mln	5,125 mln (należy: 5 125 000)	10 tys.	10.000
Zapis poprawny	Zapis niezalecany								
2,4 tys.	2,42 tys. (należy: 2420)								
5,1 mln	5,125 mln (należy: 5 125 000)								
10 tys.	10.000								
Cytaty	– cytaty ze źródeł i literatury, krótsze niż trzy wersy, podajemy w cudzysłowie antykwą w tekście głównym – w przypadku cytatu w cytacie krótszym niż trzy wersy (zob. wyżej) stosujemy cudzysłów francuski (np. „Mój Staś nigdy nie płakał, ale po spowiedzi płakał i wołał: «Mamo, mamusiu, zostaniecie same!»”) – cytaty ze źródeł i literatury, dłuższe niż trzy wersy, podajemy w osobnym blokowym akapicie, bez cudzysłowu, antykwą, czcionką Times New Roman 11 pkt – w przypadku cytatu w cytacie dłuższym niż trzy wersy (zob. wyżej) stosujemy zwykły cudzysłów („”) – cytaty w języku obcym podajemy w cudzysłowie antykwą								
Tytuły	– tytuły prac naukowych, dzieł literackich, muzycznych, obrazów itp. wyróżniamy kursywą bez cudzysłowu; zasada ta odnosi się również do tytułów zaczynających się od słów: <i>Orędzie, Sprawozdanie, Instrukcja, Apel, Przemówienie, Rozporządzenie, Odpowiedź, Rozkaz</i> itp. – tytuły ustaw podajemy bez cudzysłowu antykwą – tytuły czasopism oraz wystaw, konferencji, sesji naukowych, konkursów oraz projektów podajemy w cudzysłowie antykwą								
Wyrażenia i tytuły obcojęzyczne	– słowa i wyrażenia obcojęzyczne użyte w tekście polskim zapisujemy kursywą (np. <i>ibidem, oral history, sui generis, last but not least, ancien regime</i>; Otworzyli nam wagon, wypuścili i powiedzieli: „<i>Sadit'sâ zdes</i>”) – tytuły książek i czasopism zapisujemy wielkimi literami, natomiast tytuły artykułów i rozdziałów wielką literą tylko pierwszy wyraz oraz pojawiające się w tytule nazwy własne								

1. PRZYPISY	
JEŻELI NIE ODNOTOWANO, OBOWIĄZUJĄ ZAPISY STOSOWANE W TEKŚCIE GŁÓWNYM	
Tekst	– Times New Roman 10 pkt, wyjustowany
Interlinia	– 1 pkt, pojedynczy odstęp pomiędzy kolejnym numerem przypisu a jego treścią, na końcu stawiamy kropkę
Przypisy dolne	– automatycznie numerowane ciągle dla jednolitego tekstu całej książki lub oddzielnego artykułu, w tekście głównym odsyłacz wstawiony przed znakiem przestankowym
Opisy skrócone	– w skróconych opisach bibliograficznych stosujemy skróty łacińskie zapisywane kursywą: <i>ibidem</i> , <i>op. cit.</i> , <i>idem (eadem)</i> , <i>passim</i> (a nie: tamże, tegoż, tejże, itd.)
Daty	– jeżeli data jest niepełna, miesiąc zapisujemy słownie, np. w maju 1998 r., czerwiec 2002, 2 maja, na przełomie stycznia i lutego 2009 r.
Odsyłacze	– używamy skrótów: zob., por., cyt. za:
Zalecane źródła danych bibliograficznych:	– najlepiej posiłkować się katalogiem bibliotecznym NUKAT – http://www.nukat.edu.pl/katalog/ , KARO – http://karo.umk.pl/Karo/ , katalogiem Biblioteki Narodowej – http://alpha.bn.org.pl/ lub innymi bazami bibliograficznymi
– zasady przywoływania publikacji obcych	– stosujemy polskie skróty red., wyd., t., tłum. zgodnie z językiem cytowanej pracy i tłumaczymy na język w jakim jest napisany tekst
– odniesienie do książki	– inicjał imienia i nazwisko, tytuł (kursywą), miejsce i rok wydania, numer cytowanej strony, np. L. Tomaszewski, <i>Wileńszczyzna lat wojny i okupacji 1939–1945</i>, Warszawa 1999, s. 217. – inicjały imion i nazwiska autorów (oddzielone przecinkami), tytuł (kursywą), numer tomu (jeśli dotyczy), miejsce i rok wydania, numer(y) cytowanej strony, np. L. Tomaszewski, P. Iksiński, Z. Fuksik, <i>Wileńszczyzna lat wojny i okupacji 1939–1945</i>, t. 1, Warszawa 1999, s. 217–221. Zakresy stron zapisujemy z półpauzą bez spacji, przecinki proste – w przypadku dzieła zbiorowego: tytuł (kursywą), red. (inicjał(y) imienia i nazwisko(a) redaktora(ów) w mianowniku, miejsce i rok wydania, numer(y) cytowanej strony, np. <i>Nazwa dokumentem przeszłości regionu: tom poświęcony Wielkiemu Profesorowi Stanisławowi Rospondowi</i>, red. J. Nowosielska-Sobel, G. Strauchold, W. Kucharski, Wrocław 2010. – w przypadku dzieła, w którym jest więcej niż trzech redaktorów i autorów możemy wymienić wszystkich (ale nie więcej niż czterech), powyżej czterech piszemy inicjał i nazwisko pierwszego alfabetycznie oraz [et al.], np. <i>Nie tylko walka... Żołnierze Armii Krajowej w powojennym Wrocławiu i na Dolnym Śląsku</i>, red. G. Kowal, W. Kucharski, J. Maliniak, G. Strauchold, Wrocław 2010; <i>Nie tylko walka... Żołnierze Armii Krajowej w powojennym Wrocławiu i na Dolnym Śląsku</i>, red. G. Kowal [et al.], Wrocław 2010. – w przypadku opracowania: <i>Propaganda i ideologia władzy w okresie stanu wojennego na plakatach, afiszach i ulotkach ze zbiorów Zakładu Narodowego im. Ossolińskich: katalog</i>, oprac. J. Maliniak, Wrocław 2008. – artykuł, sprawozdanie itd. zamieszczone w książce: np. A. Bindacz, <i>Wybrane nazwy miejscowe pogranicza śląsko-morawskiego</i>, [w:] <i>Nazwa dokumentem przeszłości regionu: tom</i>

	poświęcony Wielkiemu Profesorowi Stanisławowi Rospondowi, red. J. Nowosielska-Sobel, G. Strauchold, W. Kucharski, Wrocław 2010, s. 213–219.
– odniesienie do artykułu w czasopiśmie	– podajemy zapis tomów, zeszytów, roczników, innych numeracji dokładnie tak, jak podaje wydawca, według schematu: inicjał imienia i nazwisko autora, tytuł (kursywą), tytuł czasopisma w cudzysłowie, rok, rocznik/tom/numer/zeszyt, strona/-y, np. M. Goliński, <i>Kryzys a przemiany środowiska miejskiego w późnym średniowieczu</i>, „Śląski Kwartalnik Historyczny Sobótka”, 2010, R. LXV, nr 3, s. 263–278; J. Kieniewicz, <i>Jaka Europa na wschodzie?</i>, „Arcana”, 2010, t. 6, nr 96, s. 26–33. – w prasie codziennej (bez podawania numerów stron): K. Kopacz, <i>Więcej przemocy u emigrantów</i>, „Rzeczpospolita”, z 23 grudnia 2010 r.; B. Maciejewska, <i>Wrocławska wojna o mur</i>, „Gazeta Wyborcza” [wyd. Wrocław], z 23 grudnia 2010 r.
– odniesienie do recenzji bez odrębnego tytułu w czasopiśmie	– W. Kucharski, P. Sroka, rec. <i>Śląsk w czasie i przestrzeni</i>, red. J. Nowosielska-Sobel, G. Strachold, Wrocław 2009, „Śląski Kwartalnik Historyczny Sobótka”, 2010, R. LXV, nr 4, s. 702–707; G. Strauchold, rec. M. Hejger, <i>Przekształcenia narodowościowe na ziemiach zachodnich i północnych w latach 1945–1959</i>, Słupsk 2008, „Śląski Kwartalnik Historyczny Sobótka”, 2010, R. LXV, nr 4, s. 684–688.
- odniesienie do recenzji z własnym, odrębnym tytułem	– W. Kudela-Świątek, rec. <i>Marcina Jarząbka dialog z klasykami...</i> Marcin Jarząbek, <i>Podręcznik do historii mówionej</i>, Warszawa 2024, s. 291, „Wrocławski Rocznik Historii Mówionej”, 2026, R. XVI, nr 16, s. 376–384.
– kolejne cytowania tego samego autora (autorki)	– gdy odwołujemy się do jednego dzieła autora/autorki, to: • jeśli przywołujemy dzieło, które pojawiło się już w pracy, ale nie w przypisie bezpośrednio poprzedzającym, a dany autor jest autorem tylko jednej cytowanej przez nas pozycji, stosujemy skrót <i>op. cit.</i> np.: 1. J. Kowalski, <i>Historia estetyki</i>, Warszawa 2020, s. 15. 2. A. Nowak, <i>Teoria sztuki</i>, Kraków 2018, s. 10. 3. J. Kowalski, <i>op. cit.</i>, s. 6. • jeśli w pracy przywołujemy więcej niż jedno dzieło danego autora, zamiast skrótu <i>op. cit.</i> stosujemy skrótowy tytuł zakończony wielokropkiem np.: 1. J. Kowalski, <i>Historia estetyki</i>, Warszawa 2020, s. 15. 2. J. Kowalski, <i>Wstęp do filozofii</i>, Poznań 2019, s. 40. 3. A. Nowak, <i>Teoria sztuki</i>, Kraków 2018, s. 10. 4. J. Kowalski, <i>Historia estetyki...</i>, s. 20. – gdy odwołujemy się do dwóch i więcej dzieł autora/autorki, to: • w następnym cytowaniu tego dzieła podajemy początek tytułu dzieła i trzy kropki np.: 1. J. Kowalski, <i>Zarys dziejów...</i>, s. 12–13. 2. J. Kowalski, <i>O czym szepcze...</i>, s. 12. • przy podawaniu literatury autorstwa tego samego autora/autorki w jednym przypisie stosujemy, np.: 1. J. Kowalski, <i>Zarys dziejów...</i>, s. 12–13. 2. <i>Idem</i>, <i>O czym szepcze...</i>, s. 12. 3. J. Kowalski, <i>Zarys dziejów...</i>, s. 12–13.

	4. <i>Eadem, O czym szepcze...</i> , s. 12.
– odniesienie do źródła	– nazwa archiwum, biblioteki, muzeum itp. (skrót ¹), nazwa zespołu, sygnatura, nazwa jednostki, numery stron(y), kart(y) itd., np. APWr., Zakłady Energetyczne Okręgu Dolnośląskiego we Wrocławiu, sygn. 519/59, Zarys historyczny organizacji Zakładów Energetycznych Okręgu Dolnośląskiego w latach 1945–1976, s. 3–7; Archiwum Aleksandra Januszkiewicza, Zaświadczenie o awansie na kapitana Aleksandra Januszkiewicza, dn. 9 marca 2001 r.; AIPN Kr, Akta operacyjne, sygn. 010/12061, Analiza materiałów sprawy operacyjnego rozpracowania kryptonim „Naprawiacz”, 8 czerwca 1978 r., k. 37; Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Dział Rękopisów, sygn. 16653/II, Zbiór Stanisława Kiałki.
Pozostałe skróty	– brak daty: b.d. – brak miejsca wydania: b.m. – maszynopis: mps – maszynopis powielany: mps powielany – karta: k. – karta 32 przednia, recto: k. 32r – karta 32 tylna, verso: k. 32v – strona: s. (zakres stron podajemy stosując półpauzę bez spacji a nie dywiz, np. s. 16–17; 234–265 itd.) – nieliczbowana: nlb (w przypadku przeliczenia podajemy w nawiasie kwadratowym, np. s. [46]) – tłumaczenie: tłum. – i następne: nn (np. s. 37 i następne = s. 37nn)
Cytowanie i odniesienia do stron internetowych	– przed adresem url podajemy: autora, tytuł tekstu/strony kursywą (jeśli jest), nazwę serwisu, adres strony i adnotację o dostępie (z rozwinięciem nazwy miesiąca), np. M. Kryhel, <i>President of the NASU Anatolii Zahorodnii: If the Brain Drain Is Not Stopped, Science in Ukraine Will Die Before the Middle of the 21st Century</i> , https://www.pravda.com.ua/artic-les/2020/12/16/7276754/ (dostęp: 20 października 2024 r.).
2. TABELE, WYKRESY	
Tabele	– tabele numerujemy cyframi arabskimi i podajemy tytuł tabeli (np. Tabela 1. Sakrament bierzmowania w parafii św. Elżbiety w latach 1952–2007) – tytuły tabel umieszczamy nad nimi i nie kończymy ich kropką – jeżeli w tekście nie podano źródła informacji zawartych w tabeli, wtedy pod tabelą piszemy: <i>Źródło: .....</i> (kursywą)
Wykresy	– w przypadku wykresów postępujemy identycznie jak w przypadku tabel (tabeli), np. Wykres 1. Dynamika chrztów w latach 1945–2007
3. ILUSTRACJE	
fotografie, afisze, plakaty, okładki książek, dokumenty, rysunki, mapy itd.	– poszczególne pliki cyfrowe z ilustracjami do tekstu opisujemy kolejnymi numerami (w tytule pliku), odpowiadającymi opisowi umieszczonemu w oddzielnym pliku tekstowym (spis ilustracji jest ich nieodłącznym elementem) – osoby na fotografiach staramy się opisać w możliwie najbardziej jasny i czytelny sposób, np. od lewej stoją..., w górnym rzędzie od prawej siedzą..., u dołu klęczy... itd., itp. – zawsze staramy się podać pełne informacje na temat proveniencji ilustracji, np. autora fotografii, plakatu, nazwę archiwum, biblioteki

¹ Zob. wybór najczęściej stosowanych skrótów poniżej.

	itd. – w przypadku, gdy wydawnictwo posiada na końcu wykaz ilustracji, wtedy ilustracje w tekście numerujemy cyframi arabskimi i zamieszczamy opis bez proveniencji (np. 4. Rafał Dutkiewicz podczas zaprzysiężenia na prezydenta Wrocławia, 23 grudnia 2010 r.) – w przypadku braku wykazu ilustracji zamieszczamy podpis z proveniencją (np. Rafał Dutkiewicz podczas zaprzysiężenia na prezydenta Wrocławia, 23 grudnia 2010 r., fot. T. Woźny, Archiwum Ośrodka „Pamięć i Przyszłość”) – w przypadku, gdy wszystkie ilustracje pochodzą z jednego źródła (jednego archiwum, jednej instytucji, zasobu prywatnego) lub tylko kilku źródeł, proveniencję wpisujemy na stronie redakcyjnej (np. ilustracje pochodzą ze zbiorów: Instytutu Pamięci Narodowej; Archiwum Ośrodka „Pamięć i Przyszłość”; archiwum Jana Iksińskiego itp.)
4. INDEKSY	
Indeks osób	– indeks zestawiamy alfabetycznie według nazwisk, po których piszemy pełne imię – w indeksie uwzględniamy nazwiska występujące w tekście głównym oraz przypisach rzeczowych – nie uwzględniamy nazwisk pojawiających się na karcie tytułowej, w spisie treści, przedmowach, a także nazwisk autorów prac w przypisach bibliograficznych i bibliografii – kursywą wyróżnia się strony, gdzie nazwisko faktycznie pojawia się w przypisie, ale rzeczowym (nie jako element opisu bibliograficznego) – nie indeksujemy nazwisk występujących w tytułach książek i nazwach własnych (np. nazwach ulic, instytucji, pomników itp.) – w indeksie zamieszczamy pseudonimy i nazwiska przybrane; od nich odsyłamy do właściwego nazwiska za pomocą skrótu zob. (np. „Bolesław” zob. Kiałka Stanisław)
Indeks nazw geograficznych	– indeks zestawiamy alfabetycznie – zamieszczamy w nim tylko nazwy występujące w tekście głównym i przypisach (bez karty tytułowej, spisu treści, bibliografii) – nie indeksujemy nazw występujących w tytułach książek i nazwach własnych, miejsc wydania publikacji oraz innych nazw typu: Europa Środkowo-Wschodnia – w przypadku występowania różnych nazw dotyczących tego samego państwa lub miejscowości, numery stron podajemy tylko przy aktualnej/oficjalnej nazwie, wymieniając przy niej w nawiasie pozostałe nazwy, które występują w indeksie również indywidualnie, ale z odniesieniem do nazwy głównej, np. Federacja Rosyjska (Rosja, ZSRR) 9, 11, 12, 124–126 Rosja zob. Federacja Rosyjska ZSRR zob. Federacja Rosyjska
5. OPRACOWANIE TEKSTÓW ŹRÓDŁOWYCH (DOKUMENTÓW)	
Wprowadzenie	– tekst źródłowy poprzedzamy wprowadzeniem merytorycznym, obejmującym przynajmniej: informacje o jego tematyce, okolicznościach powstania, kontekście historycznym, literaturze przedmiotu i zakresie ingerencji redaktorskich w źródło
Pismo	– w tekście głównym Times New Roman 12 pkt, w przypisach 10 pkt
Interlinia	– w tekście głównym i przypisach 1 pkt

Numer dokumentu	– wyśrodkowany, kursywa, czcionka pogrubiona
Nagłówek dokumentu	– wyrównany do lewego marginesu, kursywa – nagłówek składa się z tytułu dokumentu, daty powstania dokumentu, miejsca powstania dokumentu i – po myślniku – regestu dokumentu. W przypadku pewnej części dokumentów można pominąć regest dokumentu (kiedy nazwa dokumentu mówi wyraźnie o jego treści) – podpis pod dokumentem: wyrównany do prawego marginesu; w przypadku dwóch podpisów – lewy podpis wyrównany do lewego marginesu, prawy do prawego marginesu
Ogólne zasady edycji dokumentu	– uwspółcześamy ortografię i interpunkcję tekstu. Odstępstwa od tej reguły wymagają uzasadnienia w przypisie literowym – stosowane w dokumentach różne sposoby zapisu daty (np. 12.08.1946, 12/8 1946, 12.VIII.1946, 12/8/1946) ujednolicamy następująco: 12 sierpnia 1946 – wszelkie wyróżnienia w oryginalnym tekście dokumentu dokonane przez jego twórcę (spacjowanie; wersaliki, podkreślenia) zapisujemy w postaci czcionki wytłuszczonej . W uzasadnionych przypadkach (np. nazwiska zapisane wersalikami w dokumentach proweniencji policyjnej) dopuszcza się pomijanie wyróżnień i zapisywanie tych fragmentów antykwą – nawiasy ukośne // zamieniamy na nawiasy półokrągłe ( ) – skróty słownikowe (ob., np., wg, ww., tj.) pozostawiamy bez rozwinięcia – skróty niekonwencjonalne rozwijamy w nawiasach kwadratowych antykwą – inicjały imion towarzyszące nazwiskom rozwijamy w nawiasach kwadratowych antykwą. Możemy pozostawić inicjał, jeżeli nie znamy pełnego imienia – do minimum należy ograniczyć używanie [sic!] – wszelkie kwestie wymagające komentarza należy wyjaśniać w normalnych przypisach rzeczowych numerowanych cyframi arabskimi
Informacja o proweniencji dokumentu	– od akapitu, kursywą, czcionka o 1 pkt mniejsza od tekstu dokumentu, tj. 11 pkt – po słowie Źródło i dwukropku podajemy: skrót nazwy archiwum/biblioteki/muzeum itd., nazwę zespołu archiwalnego (ewentualnie skrót), sygnaturę jednostki, numer strony/karty, informację o formie dokumentu (oryginał, kopia; rkps, mps) – w przypadku przedruku podajemy zamiast adresu archiwalnego opis bibliograficzny pierwodruku
Przypisy tekstowe	– oznaczamy je literami; numeracje przypisów tekstowych rozpoczynamy od nowa dla każdego dokumentu; najpierw wprowadzamy wszystkie przypisy literowe, następnie pod nimi przypisy rzeczowe numerowane cyframi arabskimi przypisami tekstowymi opatrujemy: – lekcję wątpliwą – lekcję błędną: do tekstu wprowadzamy lekcję poprawną, a niepoprawną umieszczamy w przypisie tekstowym; w przypadku błędu powtarzającego się w całym tekście lub jego większym fragmencie, przypisem tekstowym oznaczamy tylko pierwsze wystąpienie błędu; błędy maszynowe korygujemy bez zaznaczenia – brakujące bądź nieczytelne fragmenty tekstu: przypis tekstowy należy ująć w nawias kwadratowy (np. [b]) – niejasności tekstu, błędy składniowe i gramatyczne

	– treść pieczęci, podpisów, rękopiśmienne adnotacje w tekście – dopiski, nadpisanie, przekreślenia – podkreślenia tekstu dokonane przez odbiorcę
Przypisy rzeczowe	– numerowane cyframi arabskimi; wprowadzamy je pod przypisaniami tekstowymi; numeracja dla każdego dokumentu oddzielna
6. OPRACOWANIE RELACJI HISTORII MÓWIONEJ	
Nagłówek	– Times New Roman, 12 pkt, wyśrodkowany W oddzielnych wersach podajemy: – pełne imię i nazwisko autora relacji (pogrubione) – tytuł relacji (np. cytata ze źródła) – pełne imię i nazwisko oraz afiliacja osoby, która sporządziła i opracowała relację Np.: Barbara Gołajewska-Chudzikiewicz Świat, którego już nie ma opracowanie Jakub Gałęziowski [Kraków]
Wprowadzenie	– transkrypcję relacji poprzedzamy wprowadzeniem merytorycznym, obejmującym przynajmniej: informacje o jego tematyce, okolicznościach powstania, kontekście historycznym, literaturze przedmiotu i zakresie ingerencji redaktorskich w źródło
Przypis źródłowy	– w pierwszym przypisie do relacji podajemy: nazwę archiwum i sygnaturę (jeśli dotyczy), pełne imię i nazwisko autora relacji, informację kto i kiedy przeprowadził wywiad i dokonał nagrania (ewentualnie jeżeli inna osoba dokonała transkrypcji lub opracowania – podajemy transkrybenta/-tkę i osobę opracowującą, np. AOPiP, sygn. AHM-390, Relacja Jerzego Woźniaka, 24 lipca 2007 r. (sporządzili D. Misiejuk, W. Kucharski; oprac. P. Retecki); AOPiP, sygn. AHM-147, Relacja Wandy Kiałki, 30 listopada 2008 r. (sporządził M. Kotwica, oprac. A. Brzozowski).
Przypisy	– Times New Roman, 10 pkt, wyjustowane – stosujemy wyłącznie przypisy dolne numerowane cyframi arabskimi – nie stosujemy przypisów literowych – w przypisy rzeczowe opatrujemy <u>wszystkie osoby i nazwy miejscowości</u> występujące w relacji. Gdy wzmianka imienia, nazwiska lub innego określenia osoby (np. matka, brat, sąsiadka etc.) w relacji jest jedyną dostępną informacją o tej osobie, w przypisie odnotowujemy „Osoba bliżej nieznaną” / „Osoba nieznaną z nazwiska/imienia”
Edycja relacji	– w przypadku oczywistych błędów stylistycznych, ortograficznych, językowych podajemy prawidłowy zapis zgodnie z zasadami pisowni polskiej bez odsyłania do przypisu i zaznaczania tych poprawek w tekście – w przypadku błędów faktograficznych w relacji świadka korygujemy je i piszemy np. prawidłową datę, nazwisko. Zasadą jest podawanie informacji prawidłowych w tekście, natomiast w przypisie należy wyjaśnić wszelkie błędy występujące w relacji, rozbieżności, niejasności lub ich przyczynę. W związku z tym w tekście głównym nie wpisujemy uwagi [sic!], lecz robimy odpowiedni przypis – kiedy informacja uzupełniająca relację pochodzi wyłącznie od świadka (autora relacji), wtedy przypis rozpoczynamy od: Według relacji świadka:

	– jeżeli źródło pochodzi z archiwum prywatnego świadka, wtedy piszemy: np. Archiwum Aleksandra Januszkiewicza, Zaświadczenie o awansie na kapitana Aleksandra Januszkiewicza, dn. 9 marca 2001 r.
7. BIBLIOGRAFIA	
	– Times New Roman 12 pkt, wyjustowany
	– na końcu tekstu, oddzielona podwójnym odstępem i nagłówkiem Bibliografia
	– w bibliografii zamieszczamy wyłącznie te opracowania, które zostały odnotowane w przypisach do tekstu głównego, a które mają swojego autora (tzn. nie zamieszczamy odniesień do stron internetowych czy czasopism, tylko do konkretnych autorskich tekstów na stronach i w czasopismach, nie wypisujemy też w bibliografii dokumentów i innych źródeł, tylko opracowania)
	– styl zapisu poszczególnych pozycji według instrukcji dotyczącej zapisów bibliograficznych w przypisach (zob. wyżej) z tym, że najpierw nazwisko, potem inicjał imienia (odwrotnie niż w przypisach)
	– w przypadku artykułów w czasopismach i pracach zbiorowych, po roku wydania/numerze czasopisma podajemy zakres stron danego tekstu
	– lista alfabetyczna powinna być uporządkowana według nazwisk autorów lub tytułów publikacji zbiorowych
	– kolejne pozycje kończymy kropką
	– poszczególnych pozycji nie numerujemy i nie oznaczamy punktami

Przykładowe najczęściej stosowane skróty archiwów, bibliotek, muzeów itp.:

- AArchWr – Archiwum Archidiecezjalne we Wrocławiu
- AAN – Archiwum Akt Nowych
- APAN – Archiwum Polskiej Akademii Nauk
- AIPN – Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej
- AIPN Ka – Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej Oddział w Katowicach
- AIPN Kr – Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej Oddział w Krakowie
- AIPN Wa – Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej Oddział w Warszawie
- AIPN Wr – Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej Oddział we Wrocławiu
- AOPiP – Archiwum Ośrodka „Pamięć i Przyszłość”
- APtWr – Archiwum Politechniki Wrocławskiej
- APWr – Archiwum Państwowe we Wrocławiu
- AUWr – Archiwum Uniwersytetu Wrocławskiego
- BUWr – Biblioteka Uniwersytecka we Wrocławiu
- MAWr – Muzeum Architektury we Wrocławiu
- MMW – Muzeum Miejskie Wrocławia
- MNWr – Muzeum Narodowe we Wrocławiu
- ZNiO – Zakład Narodowy im. Ossolińskich